

Návrh dlouhodobého záměru pro rozvoj organizace (DZRO)

Název DZRO	Aplikovaná ekonomie v rezortu obrany (AERO)
Uchazeč - výzkumná organizace (VO)	Univerzita obrany
Vykonavatel	Fakulta vojenského leadershipu
Odpovědný řešitel	doc. Ing. Jakub Odehnal, Ph.D.

Řešitelský kolektiv

Seznam pracovníků uchazeče podílejících se na řešení DZRO:

PČ	Jméno, příjmení	tituly	Stěžejní činnost	Pracoviště - katedra
1	Jakub Odehnal	doc. Ing. Ph.D.	Odpovědný řešitel	K 102
2	Vladan Holcner	plk. gšt. doc. Ing.	Řešitel, hlavní řešitel dílčího cíle 2	K 102
3	Jana Vodáková	doc. Ing. Ph.D.	Řešitel, hlavní řešitel dílčího cíle 3	K 102
4	Monika Davidová	Ing. Ph.D.	Řešitel, hlavní řešitel dílčího cíle 4	K 102
5	Jiří Neubauer	doc. Mgr. Ph.D.	Řešitel	K 102
6	Marek Sedlačík	doc. RNDr. Ph.D.	Řešitel	K 101
7	Kamila Hasilová-Vopatová	Mgr. Ph.D.	Řešitel	K 101
8	Lukáš Dyčka	Mgr.	Řešitel	CBVSS
9	Libor Jílek	Ing.	Řešitel	K 102
10	Leopold Skoruša	Ing. Mgr. Ph.D.	Řešitel	K 102
11	Radim Vičar	Mgr. Ph.D.	Řešitel	K 102
12	Ondřej Horák	JUDr. Mgr. Ph.D.	Řešitel	K 102
13	Jiří Camfrla	mjr. Ing. Ph.D.	Řešitel	K 102

Legenda k použitým zkratkám:

CBVSS - Centrum bezpečnostních a vojenskostrategických studií, Brno

Specifikace návrhu DZRO

Vymezení předmětu výzkumné činnosti, která má být realizována v DZRO:

Záměr rozvoje organizace se zaměřuje na získání nových poznatků z oblasti řízení zdrojů ve specifickém prostředí zajišťování obrany státu. Pozornost je věnována jak úrovni alokování veřejných zdrojů ve prospěch obrany (determinanty poptávky po vojenských výdajích), tak i úrovni alokování zdrojů uvnitř sektoru obrany.

Ve druhé zmíněné úrovni je pozornost soustředěna na sledování výkonu a výkonnosti v podmínkách resortu obrany a na provádění ekonomických experimentů za účelem objasnění přístupů a případných odlišností chování pracovníků resortu obrany na různých stupních řízení na pozadí poznatků ekonomické teorie a postupů popsanych pro tržní sektor nebo jiné součásti veřejného sektoru. Záměr dále zkoumá oblast motivace pracovníků s důrazem na jejich hodnocení a odměňování.

Vymezení cílů DZRO ve VaVal s uvedením předpokládané změny v kvalitě a úrovni (poznání, metod a postupů) oproti současnému stavu:

Cíl DZRO

Cílem záměru rozvoje organizace je získat vědecké poznatky umožňující identifikovat zejména ekonomické předpoklady udržitelnosti a rozvoje ozbrojených sil. Identifikace a pochopení faktorů ovlivňujících rozsah těchto zdrojů, jejich efektivního řízení a užívání v resortu obrany a kvalitu lidského kapitálu v ozbrojených silách představuje v obecné rovině dílčí cíle předkládaného záměru rozvoje organizace.

Dílčí cíl 1:

Na základě teoreticky vymezených determinantů vojenských výdajů zkonstruovat klasifikační model zemí umožňující identifikovat rizika potenciální redislokace vojenské síly, analyzovat postavení členských zemí NATO a ČR v rámci vytvořeného modelu a u vybraných zemí odhadnout parametry empirické křivky poptávky po vojenských výdajích umožňující vytvářet scénáře vývoje vojenských výdajů respektující aktuální ekonomická a bezpečnostní rizika zemí.

Naplnění dílčího cíle 1 bude provedeno prostřednictvím:

- vymezení teoretických determinantů vojenských výdajů ovlivňujících jejich velikost u vybraných zemí a regionálních nebo politických a bezpečnostních uskupení;
- analýzy dostupnosti a spolehlivosti datových souborů umožňujících kvantifikaci teoreticky vymezených determinantů vojenských výdajů;
- konstrukce mnohorozměrného klasifikačního modelu zemí umožňujícího z komparace výsledků z rozličných časových období identifikovat rizika potenciální redislokace vojenské síly země či regionu;
- tvorby alternativní klasifikace zemí prostřednictvím neparametrických jádrových odhadů a srovnání výsledků s původní klasifikací;
- analýzy postavení ČR a členských zemí NATO v klasifikačním modelu a analýzy možností rozšiřování NATO vzhledem k vývoji ekonomického a bezpečnostního prostředí potenciálních kandidátských zemí;
- identifikace existence černého pasažerství u vybraných členských zemí NATO a posouzení reálných ekonomických možností tohoto chování upustit;
- vytvoření ekonometrického modelu odhadu poptávky po vojenských výdajích a jeho algoritmicizace;
- odhadu parametrů empirické křivky poptávky po vojenských výdajích a tvorby scénáře možného vývoje vojenských výdajů u vybraných zemí jako nositelů rizika redistribuce vojenské síly v globálním prostředí;

- aplikace odhadnutých parametrů empirické křivky poptávky po vojenských výdajích na podmínky ČR a posouzení potenciálu alokace zdrojů pro potřeby rezortu obrany vzhledem k vývoji ekonomického a bezpečnostního prostředí.

Dílčí cíl 2:

Za využití experimentální ekonomie identifikovat příčiny nedodržování obecných principů 3E, popř. porušování těchto principů v rezortu obrany a formulovat návrhy vedoucí ke zlepšení zjištěného stavu. Na základě expertních stanovisek pracovníků rezortu obrany, včetně představitelů různých stupňů jeho ekonomického řízení budou postupně (zejména cestou řízených rozhovorů a šetření) identifikovány konkrétní případy, ve kterých bude zjištěn prostor pro změnu praxe směrem ke zvýšení míry naplňování zásad účelného, hospodárného a efektivního využívání veřejných zdrojů.

Jako příklad orientace výběru těchto příkladů v počáteční fázi řešení DZRO je možné uvést:

- Tendermarket jako nástroj garantující jednání zadavatele v souladu s principy 3E a v souladu se zákonem o veřejných zakázkách;
- potenciál rozvoje a účinnosti cílově orientovaného plánování/cílově orientovaného rozpočtování v resortu obrany;
- bilance nákladů a užitků spojených s využíváním stávající formy informační podpory ekonomického řízení rezortu (FIS) – časová úspora a získané informace vs. náklady na vlastní systém, administrativní a byrokratická zátěž.

Zaměření těchto případů bude průběžně revidováno a doplňováno v návaznosti na průběžné výsledky řešení předchozích experimentů a měnící se praxi rezortu obrany, popř. s ohledem na případné požadavky vrcholového managementu ekonomického řízení rezortu obrany.

Na základě prováděných ekonomických experimentů na vybraném vzorku součástí nebo pracovníků rezortu obrany bude prováděna:

- rekognoskace a následné potvrzení výskytu takovýchto nežádoucích jevů;
- identifikace příčin vzniku těchto jevů z pohledu různých stupňů řízení rezortu obrany (jeho ekonomického řízení);
- analýza získaných zjištění, včetně statistického zpracování získaných dat a jejich konfrontace s teoretickými a/nebo empirickými vědeckými poznatky;
- komparace praxe rezortu obrany s praxí vybraných organizačních prvků veřejného, popř. i soukromého sektoru;
- identifikace a rozpracování možných nápravných opatření.

Dílčí cíl 3:

Navrhnout systém měření výkonu a výkonnosti v podmínkách rezortu obrany. Na základě identifikace cílů, úkolů a hlavních výstupů organizačního prvku MO, bude provedena analýza současného stavu monitorování těchto výstupů, zejména s ohledem na tři hlavní komponenty výkonnosti (3E koncept). Po shrnutí zjištěných poznatků a analýze vazeb mezi strategií, stanovenými cíli a skutečnými výsledky bude navržena vhodná metoda monitorování výkonnosti a stanovena odpovídající měřítko a ostatní nezbytné prvky měření. Při výběru vhodné metody měření výkonnosti budou nejprve zohledněny metody aktuálně do resortu zaváděné (reporting, controlling), a to s ohledem na požadavek jejich schopnosti komplexního monitorování výkonu a výkonnosti ve vztahu ke konceptu 3E, zejména jeho složek účinnosti a efektivnosti.

Dílčí cíl bude realizován s úmyslem:

- popsat a analyzovat stav měření výkonu a výkonnosti v rezortu obrany a jeho vybrané součásti;
- identifikovat hlavní prvky, faktory a podmínky měření výkonu ve vybrané součásti rezortu obrany;
- navrhnout vhodné metody měření a sestavit návrh měření výkonnosti s ohledem na 3E koncept.

Dílčí cíl 4:

Vytvořit návrh motivačního modelu pro pracovníky vybraných profesí rezortu obrany, zahrnujícího model hodnocení a model efektivního odměňování vojáků z povolání.

Na základě analýz systémů hodnocení a odměňování vojáků z povolání vybraných profesí provést komparaci se současným stavem systémů hodnocení a odměňování zaměstnanců obdobných profesí mimo rezort obrany a zjistit případné rozdíly. Analyzovat specifika služebního práva a identifikovat případné motivační benefity/handicapy. Na základě zjištěných poznatků vymezit faktory ovlivňující motivaci, hodnocení a odměňování a empiricky ověřit jejich významnost. Na základě výsledků analýz a šetření bude navržen vhodný motivační model, model hodnocení a model efektivního odměňování vojáků z povolání u vybraných profesí.

Dílčí cíl bude realizován v krocích:

- analyzovat systém hodnocení vojáků z povolání u vybraných profesí ve vztahu k jejich odměňování;
- provést komparaci systémů hodnocení a odměňování vojáků z povolání u vybraných profesí se současným stavem hodnocení a odměňování zaměstnanců obdobných profesí mimo rezort obrany a identifikovat příčiny případných odchylek;
- analyzovat stávající právní úpravu systémů hodnocení a odměňování vojáků z povolání v oblasti pracovního a služebního práva z pohledu případných motivačních benefitů/handicapů vyplývajících ze specifík služebního práva pro rezort obrany;
- vymezit faktory ovlivňující motivaci, hodnocení a odměňování vojáků z povolání vybraných profesí a empiricky ověřit významnost identifikovaných faktorů;
- vytvořit návrh motivačního modelu pro pracovníky vybraných profesí rezortu obrany.

Vymezení cílů DZRO v souvisejících oblastech:

Realizace záměru přispívá k rozvoji pracoviště (fakulty jako celku a dotčených kateder) v následujících rovinách. Naplnění cílů záměru získáváním uplatnitelných výsledků a podporou rozvoje schopnosti získávat tyto výsledky v rozhodující oblasti akreditovaných studijních programů FVL (ekonomie aplikované v podmínkách obrany s dílčím přesahem do oblasti vedení lidí). Získávání těchto výsledků podpoří kvalifikační růst členů řešitelského kolektivu v rozsahu až tří habilitačních řízení, popř. jednoho řízení ke jmenování profesorem. Zároveň se předpokládá propojení orientace DZRO s tématy disertačních prací v rámci doktorského studijního programu Ekonomika a management, studijního oboru Ekonomika obrany státu, což bude znamenat synergii s využíváním prostředků specifického vysokoškolského výzkumu a sekundární podporu disertantům.

V rámci řešení DZRO se předpokládá prohloubení spolupráce jak v rámci instituce (mezikatederní v rámci fakulty, spolupráce s CBVSS, ale i spolupráce s dalšími institucemi, vč. zahraničí (vazba na problematiku řešenou v rámci projektu NATO SAS-113 (spolupráce s členskými zeměmi NATO), benchmarking výsledků jednotlivých prováděných ekonomických experimentů směrem k jiným organizacím veřejného sektoru, popř. směrem k zahraničí).

Předpokládanou praktickou využitelnost výsledků DZRO lze vymezit následujícím způsobem. V oblasti vojenských výdajů se jedná především o zohlednění obecných trendů a zákonitostí při formulování požadavků na stanovení objemu veřejných prostředků alokovaných ve prospěch Kapitoly 307 státního rozpočtu (potenciální odběratel Sekce obranné politiky a strategie, popř. Sekce státního tajemníka a Sekce ekonomická a majetková MO). V oblasti experimentální ekonomie lze předpokládat široké spektrum uplatnění při řešení řídicích a alokačních problémů na různých stupních řízení resortu obrany (potenciální odběratel Sekce ekonomická a majetková, Sekce státního tajemníka, popř. další organizační prvky MO/GŠ). V oblasti měření výkonu a výkonnosti spadá předpokládaná využitelnost výsledků do oblasti ekonomického řízení, jakož i šířeji koncipovaných procesů plánování v resortu obrany (potenciální odběratel Sekce ekonomická a majetková, popř. Sekce plánování a rozvoje sil MO). V oblasti motivace pracovníků resortu obrany předpokládaná využitelnost výsledků pokrývá především oblast koncepčního řízení lidských zdrojů (potenciální odběratel Sekce státního tajemníka, zejména Odbor řízení lidských zdrojů a Odbor platové politiky).

Předpokládané výsledky v DZRO:

Druh výsledku	Označení	Počet výsledků
I. Publikace		
Odborná kniha	B	1
Kapitola v odborné knize	C	
Článek ve sborníku	D	8
Článek v odborném periodiku (Web of Science)	J _{imp}	4
Článek v odborném periodiku (SCOPUS)	J _{sc}	3
Článek v odborném periodiku (ERIH)	J _{neimp}	3
Článek v odborném periodiku (www.vyzkum.cz)	J _{rec}	8
II. Patenty		
Patent	P	
III. Aplikované výsledky		
Užitný vzor	F _{uzit}	
Průmyslový vzor	F _{prum}	
Prototyp	G _{prot}	
Funkční vzorek	G _{funk}	
Předpis, směrnice	H	
Certifikovaná metodika	N _{met}	
Software	R	
Výzkumná zpráva	V	
Audiovizuální tvorba	A	
Uspořádání výstavy	E	
Uspořádání konference	M	
Uspořádání workshopu	W	2